קיצור שלחן ערוך — שאר דברים שהאבל אסור בהם

אָסוּר לֵישֵׁב כָּל שִׁבְעָה עַל גַּבֵּי סַפְסָל אוֹ עַל גַּבֵּי כָּרִים וּכְסָתוֹת, כִּי אִם עַל גַּבֵּי קַרְקַע. אַךְ חוֹלֶה וְזָקֵן שֶׁיֵּשׁ לָהֶם צַעַר בִּישִׁיבָה עַל גַּבֵּי קַרְקַע, מֻתָּרִין לָשֶׁבֶת עַל כַּר קָטָן תַּחְתֵּיהֶם. מִיהוּ יָכוֹל לֵילֵךְ וְלַעֲמוֹד וְאֵינוֹ צָרִיךְ לֵישֵׁב כְּלָל, רַק כְּשֶׁהַמְנַחֲמִים אֶצְלוֹ צָרִיךְ לֵישֵׁב. וְכֵן אָסוּר לִישׁוֹן עַל גַּבֵּי מִטָּה אוֹ סַפְסָל, רַק עַל גַּבֵּי קַרְקַע. אֲבָל יָכוֹל לְהַצִּיעַ תַּחְתָּיו כָּרִים וּכְסָתוֹת עַל הַקַּרְקַע כְּמוֹ שֶׁהוּא רָגִיל לִשְׁכַּב בַּמִּטָּה (תְּשׁוּבָה מֵאַהֲבָה בְּשֵׁם הַגָּאוֹן בַּעַל נוֹדָע בִּיהוּדָה). וְיֵשׁ מַתִּירִין לִישׁוֹן בַּמִּטָּה. וְכֵן נוֹהֲגִין קְצָת, מִפְּנֵי שֶׁטִּבְעָם חָלוּשׁ וְהַוְיָן כְּמוֹ חוֹלִים לְעִנְיָן זֶה.

אֲבָל בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן אָסוּר לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין, בֵּין שֶׁהוּא יוֹם מִיתָה וּקְבוּרָה, בֵּין שֶׁהוּא יוֹם קְבוּרָה לְחוּד. וְאִם נִקְבַּר בַּלַּיְלָה, אָסוּר לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין בַּיּוֹם שֶׁלְּאַחֲרָיו, וּבַיּוֹם הַשֵּׁנִי מֵנִּיחָן לְאַחַר הָנֵץ הַחַמָּה. וְיוֹם שְׁמוּעָה קְרוֹבָה, כְּיוֹם מִיתָה וּקְבוּרָה דָּמֵי. אֲבָל מִי שֶׁמֵּת לוֹ מֵת בָּרֶגֶל אוֹ שֶׁבָּאָה לוֹ שְׁמוּעָה קְרוֹבָה בָּרֶגֶל, אֲזַי בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן שֶׁלְּאַחַר הָרֶגֶל, מֵנִּיחַ תְּפִלִּין.

עֲטִיפַת הָרֹאשׁ, אֵין נוֹהֲגִין בִּמְדִינוֹת אֵלּוּ. וּמִכָּל מָקוֹם יֵשׁ לִנְהוֹג בַּעֲטִיפָה קְצָת, דְּהַיְנוּ לִמְשׁוֹךְ אֶת הַכּוֹבַע לְמַטָּה לִפְנֵי הָעֵינַיִם כָּל שִׁבְעָה, חוּץ מִשַּׁבָּת, מִשּׁוּם דַּהֲוֵי דָּבָר שֶׁבְּפַרְהֶסְיָא.

אָסוּר לִלְבּוֹשׁ בֶּגֶד מְכֻבָּס וַאֲפִלּוּ כְּתֹנֶת, בְּתוֹךְ שִׁבְעָה, וַאֲפִלּוּ לִכְבוֹד שַׁבָּת. אֲפִלּוּ סְדִינִים וּמַצָּעוֹת הַמִּטָּה וּמִטְפָּחוֹת יָדַיִם, אָסוּר לְהַצִּיעַ הַמְכֻבָּסִין. אַךְ לִכְבוֹד שַׁבָּת, מֻתָּר לְהַצִּיעַ עַל הַשֻּׁלְחָן, מִטְפָּחוֹת מְכֻבָּסוֹת מִכְּבָר.

לְכַבֵּס כְּסוּתוֹ בְּעַצְמוֹ, אֲפִלּוּ לְהַנִּיחָה לְאַחַר שִׁבְעָה, אָסוּר מִשּׁוּם מְלָאכָה. וְאִם הָיְתָה כְּסוּתוֹ בִּידֵי אֲחֵרִים, מֻתָּרִין לְכַבְּסָן כְּמוֹ שְׁאָר מְלָאכָה בְּקַבְּלָנוּת (לְעֵיל סִימָן רח סָעִיף יב)

מִי שֶׁתִּכְפּוּהוּ אֲבֵלְיוּת זוֹ אַחַר זוֹ, מֻתָּר לְכַבֵּס כְּסוּתוֹ בְּמַיִם לְבָד (אֲבָל לֹא בְּאֶפֶר וּבוֹרִית וְכַדּוֹמֶה) וּלְלָבְשׁוֹ.

לְאַחַר שִׁבְעָה עַד שְׁלֹשִׁים, מִדִּינָא אֵינוֹ אָסוּר לִלְבּוֹשׁ אוֹ לְהַצִּיעַ תַּחְתָּיו אֶלָּא בֶּגֶד מְגֹהָץ (גִּהוּץ, יֵשׁ אוֹמְרִים דְּהַיְנוּ געמאנגעלט, געראלט, געבּיגלט. וְיֵשׁ אוֹמְרִים, דְּהַיְנוּ כְּבוּס וָאֵפֶר אוֹ בְּנֶתֶר וּבוֹרִית). וְהוּא שֶׁיְּהֵא לָבָן וְחָדָשׁ. אֲבָל נוֹהֲגִין לֶאֱסוֹר גַּם בִּמְכֻבָּס אֲפִלּוּ בְּלֹא גִּהוּץ, אֶלָּא אִם כֵּן לוֹבְשׁוֹ אָדָם אַחֵר תְּחִלָּה זְמַן מָה. אַךְ אִם אֵינוֹ מְכֻבָּס אֶלָּא בְּמַיִם לְבָד, אֵין צָרִךְ שֶׁיִּלְבְּשֶׁנּוּ אַחֵר תְּחִלָּה.

אִם אֵינוֹ מַחֲלִיף לְתַעֲנוּג אֶלָּא לְצָרְכּוֹ, כְּגוֹן שֶׁהַכְּתֹנֶת שֶׁעָלָיו מְלֻכְלֶכֶת אוֹ מְשׁוּם עֵרְבוּבְיָא, מֻתָּר אֲפִלּוּ תּוֹךְ שִׁבְעָה, וּבַחֹל, אִם לְבָשָׁהּ אַחֵר תְּחִלָּה.

מוּתָּר לְכַבֵּס וּלְגַהֵץ לְאַחַר שִׁבְעָה לְלָבְשָׁם לְאַחַר שְׁלֹשִׁים, אוֹ לְלָבְשָׁם אֲפִלּוּ תּוֹךְ שְׁלֹשִׁים לְאַחַר שֶׁיִּלְבְּשֵׁם אַחֵר.

אָסוּר לִלְבּוֹשׁ תּוֹךְ שְׁלֹשִׁים בִּגְדֵי שַׁבָּת אֲפִלּוּ בְּשַׁבָּת, וּמִכָּל שֶׁכֵּן לִלְבּוֹשׁ בְּגָדִים חֲדָשִׁים. וְעַל אָבִיו וְאִמּוֹ, נָהֲגוּ אִסּוּר לִלְבּוֹשׁ בְּגָדִים חֲדָשִׁים כָּל שְׁנֵים עָשָׂר חֹדֶשׁ (עַיֵּן לְקַמָּן סִימָן רטז סָעִיף ג). אַךְ אִם צָרִיךְ לָהֶם, יִתֵּן לְאַחֵר לִלְבְּשָׁם תְּחִלָּה שְׁנַיִם אוֹ שְׁלֹשָׁה יָמִים.

אִשָּׁה בְּתוֹךְ שְׁלֹשִׁים וַאֲפִלּוּ בְּתוֹךְ שִׁבְעָה לְאֶבְלָהּ, שֶׁהִגִּיעַ זְמַנָּהּ לָלֶכֶת בְּשַׁבָּת לְבֵית הַכְּנֶסֶת לְאַחַר לֵדָתָהּ, וְנוֹהֲגוֹת שֶׁאוֹתָהּ שַׁבָּת הִיא לָהּ כְּמוֹ יוֹם טוֹב לִלְבּוֹשׁ בִּגְדֵי יְקָר וַעֲדֵי זָהָב, מֻתֶּרֶת לִלְבּוֹשׁ בְּשַׁבָּת זוֹ בִּגְדֵי שַׁבָּת, אַךְ לֹא בִּגְדֵי יוֹם טוֹב, שֶׁלֹּא תָּווֹחַ דַּעְתָּהּ וְתִשְׁכַּח הָאֲבֵלוּת. וְאֵינָהּ צְרִיכָה לְשַׁנּוֹת מְקוֹמָהּ (שו"ת פמ"א ח"ב סִימָן קכג).

אָסוּר לְגַלֵּחַ שְׂעָרוֹ כָּל שְׁלֹשִׁים, בֵּין שְׂעַר רֹאשׁוֹ, בֵּין שְׂעַר זְקָנוֹ, בֵּין שְׂעַר כָּל מָקוֹם. וְעַל אָבִיו וְאִמּוֹ, אָסוּר לְגַלֵּחַ עַד שֶׁיִּגְעֲרוּ בּוֹ חֲבֵרָיו. וְשִׁעוּר גִּעָרָה, יֵשׁ בּוֹ מַחֲלֹקֶת הַפּוֹסְקִים. וְנוֹהֲגִין בִּמְדִינוֹת אֵלּוּ, שֶׁאֵין מְגַלְּחִין כָּל שְׁנֵים עָשָׂר חֹדֶשׁ אִם לֹא לְצָרְךָ, כְּגוֹן שֶׁהִכְבִּיד עָלָיו שְׂעָרוֹ אוֹ שֶׁהוֹלֵךְ בֵּין הַגּוֹיִם וּמִתְנַוֵּל בֵּינֵיהֶם בְּשַׂעֲרוֹתָיו, אָז מֻתָּר לְגַלְּחָם, כִּי אֵין צְרִיכִים גִּעָרָה בְּפֵרוּשׁ, אֶלָּא כְּשֶׁיִּגְדַּל שְׂעָרוֹ עַד שֶׁיִּהְיֶה מְשֻׁנֶּה מֵחֲבֵרָיו שֶׁרָאוּי לוֹמַר עָלָיו כַּמָּה מְשֻׁנֶּה זֶה, אָז מֻתָּר לְגַלְּחַ, וּבִלְבַד שֶׁיְּהֵא לְאַחַר שְׁלֹשִׁים.

כְּשֵׁם שֶׁאָסוּר לְגַלֵּחַ כָּל שְׁלֹשִׁים, כָּךְ אָסוּר לְקַצּוֹץ צִפָּרְנָיו בְּכֶלִי. אֲבָל בְּיָדָיו אוֹ בְּשִׁנָּיו, מֻתָּר אֲפִלּוּ תּוֹךְ שִׁבְעָה. וְאִם הוּא מוֹהֵל, אָסוּר לוֹ לְתַקֵּן אֶת הַצִּפָּרְנַיִם לְצָרְךָ הַפְּרִיעָה אֶלָּא אִם כֵּן שֶׁאֵין כָּאן מוֹהֵל אַחֵר, וְאָז מֻתָּר אֲפִלּוּ תּוֹךְ שִׁבְעָה. וְאִשָּׁה שֶׁאֵרְעָה טְבִילָתָהּ לְאַחַר שִׁבְעָה תּוֹךְ שְׁלֹשִׁים, תֹּאמַר לְאִשָּׁה נָכְרִית שֶׁתָּקוֹץ צִפָּרְנֶיהָ. וְאִי לֵיכָּא נָכְרִית, תָּקוֹץ לָהּ יִשְׂרְאֵלִית.

מֻתָּר לִסְרוֹק רֹאשׁוֹ בְּמַסְרֵק וַאֲפִלּוּ תּוֹךְ שִׁבְעָה.

נוֹהֲגִין שֶׁהָאָבֵל מְשַׁנֶּה מְקוֹמוֹ בְּבֵית הַכְּנֶסֶת כָּל שְׁלֹשִׁים, וּלְאַחַר אָבִיו וְאִמּוֹ שְׁנֵים עָשָׂר חֹדֶשׁ. וְשִׁנּוּי מָקוֹם, הַיְנוּ לְכָל הַפָּחוֹת רָחוֹק אַרְבַּע אַמּוֹת מִמְּקוֹמוֹ, וּלְמָקוֹם שֶׁהוּא יוֹתֵר רָחוֹק מֵאָרוֹן הַקֹּדֶשׁ מִמְּקוֹמוֹ.